

อินทรีย์ ๕

หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน

เทศน์อบรมพระ ณ วัดป่าบ้านตาด

(๔ กันยายน ๒๕๒๖)

ธาตุขันธ์เป็นเรื่องของสมมุติ ที่ต้องหมุนไปตามหลักแห่ง
ธรรมชาติที่ธรรมท่านสอนไว้ว่า **อนิจจัง ทุกขัง อนตตา** ฉะนั้น
การมาศึกษาจึงไม่ควรนิ่งนอนใจในขณะที่ควรจะเป็นไปได้ ด้วย
การประพฤติปฏิบัติและการศึกษาอบรมจากครูจากอาจารย์
เพราะสิ่งเหล่านี้เคยผิดหวังมาหลายครั้งหลายหนแล้ว สำหรับผู้
หวังพึ่งพิงครูอาจารย์ เดียวองค์นั้นผ่านไปองค์นี้ผ่านไปอยู่เรื่อย
ๆ ไม่มีการหยุดยั้ง แม้ตัวของเราเองก็ต้องผ่านไปเช่นเดียวกัน
ซึ่งไม่มีอะไรจะเหนือกว่ากันไปแล้ว เมื่อมีโอกาสดังที่ได้ประพฤติ
ปฏิบัติศึกษาอบรมจากครูจากอาจารย์อยู่ ก็ควรจะตักตวงให้พอ
เป็นเนื้อเป็นหนังเป็นสารคุณ เป็นที่ยึดเหนี่ยวภายในใจของตน
ได้เป็นอย่างน้อย มากกว่านั้นก็ให้ปล่อยภายนอกโดยหลัก
ธรรมชาติ เพราะความเพียงพอทุกสิ่งทุกอย่างแล้ว การได้เห็นได้

ยินได้ฟัง การศึกษาอบรมเพื่ออรรถเพื่อธรรม เพื่อถอดถอนสิ่งที่เป็นภัยก็หมดไป ๆ เพราะธรรมเป็นสิ่งที่ทำจิตใจให้มีความอิมพอได้โดยลำดับ จนกระทั่งถึงความพอตัว

ท่านผู้ใดปฏิบัติดีก็เป็นเรื่องของท่าน การปฏิบัติดีที่สำคัญก็คือเรื่องของเรา ความชั่วอยู่ในใจในตัวของผู้ใดก็ไม่สำคัญยิ่งกว่าที่เป็นเสียเป็นหนามทิ่มแทงหัวใจอยู่ในตัวของเรา เพราะฉะนั้นการประพฤติปฏิบัติจึงไม่เห็นสิ่งใดเป็นสิ่งที่หนักแน่น เป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งกว่าการประพฤติปฏิบัติ เพื่อกำจัดเสียหนามหรือแหลมหลาวที่ทิ่มแทงอยู่ภายในใจตลอดมานี้ให้หมดสิ้นไปโดยลำดับด้วยความเห็นภัย นี่เป็นความถูกต้องชอบธรรม

ท่านทั้งหลายมาอยู่ที่นี้ผมก็เคยได้พูดไม่รู้กี่ครั้งก็หนแล้ว ผมรับนี้ไม่ใช่รับด้วยอำนาจวาสนาบุญญาภิสมภารว่ามีกว้างมีขวางมีลึกมีตื้นอะไร สำหรับตัวของผมเองไม่ได้มีความรู้สึกอย่างนั้นเลย อยู่ปกติธรรมดา ๆ ตามสภาพของเจ้าของ แต่ที่รับก็เพราะความเห็นใจความสงสาร ได้แยกแยะจิตใจของตนออกเทียบเคียงกับหมู่เพื่อนที่มาศึกษาอบรมเกี่ยวกับเรื่องครูเรื่อง

อาจารย์ ผู้ให้คำแนะนำสั่งสอนเป็นที่แน่ใจเป็นที่ลงใจ ทั้งการได้เห็นได้ยินได้ฟัง การพิจารณาไตร่ตรองตามไม่ขัดแย้งต่อจิตใจ เพราะสิ่งที่ได้เห็นได้ยินได้ฟังนั้นไม่ขัดแย้งต่อธรรมต่อวินัย

การที่เสาะแสวงหาครูหาอาจารย์ที่เป็นที่แน่ใจ และปรากฏเป็นความอบอุ่นขึ้นมาภายในตนนั้นเป็นสิ่งที่หาได้ยาก เสาะแสวงเสี้ยแทบล้มแทบตาย ดีไม่ดีไม่เจอ เลยล้มเหลวไปเฉย ๆ ต่อหน้าต่อตาเรา เพราะสิ่งตอบแทนความมุ่งหวังของเราความมุ่งหมายของเรามันไม่มี ถึงมีเราก็ไม่พบไม่เจอท่านเสีย ผลประโยชน์นี้ก็ล้มเหลวไปได้ ดังที่ผมได้เคยพูดเสมอว่า เสาะแสวงหาครูหาอาจารย์นั้นผมน่าจะเสาะแสวงหามากต่อมาก เพราะเราไม่ได้ตั้งความมุ่งหมายไว้อย่างธรรมดา ๆ แม้จะตัวเท่าหนูนี้ก็ตาม การตั้งความมุ่งหมายไว้ในใจนี้ตั้งไว้อย่างสูงสุดทีเดียว คือวิมุตติหลุดพ้นเท่านั้น

ทั้งนี้เนื่องมาจากการได้เห็นได้ยินตามพระประวัติของพระพุทธเจ้าและสาวกทั้งหลายที่ท่านดำเนิน เขียนไว้ตามตำรับตำรา เมื่ออ่านแล้วเกิดความซึ่งใจ ความรู้สึกในตอนก่อน

บวชหรือตอนต้นบวชก็ค่อยจางไป ๆ จนกลายเป็นความล้มไป
หมดในความรู้สึกเหล่านั้น แล้วมีความหนักแน่นต่อผลที่
พระพุทธเจ้าและสาวกทั้งหลายท่านได้รู้ได้เห็น ท่านได้รับมา
ประกาศสอนโลก แม้เรียนหนังสือก็เรียนด้วยความมั่นใจที่จะ
ออกปฏิบัติโดยถ่ายเดียวเท่านั้น นี่ละเป็นเหตุให้ตั้งความมุ่ง
หมายไว้อย่างสูงสุด

การตั้งความมุ่งหมายไว้อย่างสูงสุด เหตุใดการเสาะ
แสวงหาครูหาอาจารย์ หรือการประพฤติปฏิบัติจะไปทำแบบส้ม
สี่ส้มห้าส้ม ๆ ดอน ๆ เป็นไปไม่ได้ เข้ากันไม่ได้กับเจตนาเช่นนั้น
จึงต้องเสาะแสวงหาจริง ๆ ถ้าไม่สนิทใจก็ไม่อยู่ จนกระทั่งถึงพ่อ
แม่ครูบาอาจารย์นั้นเรา ทั้ง ๆ ที่ก็รำลือว่าท่านนี่เอาจริงเอาจัง
เด็ดเดี่ยว ดุด่าว่ากล่าวไม่มีใครเสมอ พุดง่าย ๆ ไม่มีใครเหมือน
ทั้งอุบายการแนะนำสั่งสอน ทั้งการประพฤติปฏิบัติ ทั้งความรู้
ภายในใจท่าน ไม่มีใครเหมือนเท่าที่ได้ทราบมา จึงได้มุ่งมั่นที่จะ
ให้ได้พบได้เห็นท่านให้สมใจที่มุ่งอย่างแรงกล้านี้

เมื่อไปถึงท่านแล้วก็เป็นอย่างนั้นจริง ๆ ความคาด
ความหมายตามที่เคยได้ยินได้ฟังมานั้นไม่ผิดเพี้ยนกันเลยแม้แต่น้อย จึงเป็นที่ประทับใจตั้งแต่ขณะที่ได้ยินที่แรกเรื่อยไป เพราะ
ศึกษาอยู่ตลอดเวลาไม่ว่าจะทางหูทางตา ได้ยินได้ฟังได้เห็น
นำมาคิดมาไตร่ตรองทั้งนั้น เป็นที่แน่วใจลงใจได้ทุกระยะ ๆ หาที่
จะคัดค้านต้านทานไม่ได้ แม้กิเลสจะมีเต็มหัวใจ แต่ความ
มุ่งหวังต่อธรรมก็มีเต็มหัวใจเช่นเดียวกัน จึงมีน้ำหนักไปตาม
ความจริงที่หาที่ค้านไม่ได้

จนกระทั่งท่านได้ลุล่วงไป บรรดาพระเถรทั้งหลาย
ระส่ำระสายวุ่นวายกัน แทบจะพูดได้ว่าเป็นประวัติการณ์ของ
พระอัฐดงคกรรมฐานสายท่านอาจารย์มั่นนี้ก็ได้ เพราะขาดที่พึ่ง
ขาดหลักใจ ขาดร่มโพธิ์ร่มไทร ทั้ง ๆ ที่ธรรมของพระพุทธเจ้าก็มี
อยู่ แต่เมื่อยังต้องพึ่งพึ่งอิงอาศัยครูอาจารย์แล้ว ครูอาจารย์จึง
เป็นเรื่องสำคัญอยู่มากภายในจิตใจ เวลาท่านพลัดพรากจากไป
สิ่งที่เคยได้เห็นก็จะไม่ได้เห็น สิ่งที่เคยได้ยินไม่ได้ยิน สิ่งที่เคยให้
ความอบอุ่นแก่เราซึ่งท่านเป็นเหมือนร่มโพธิ์ร่มไทร ก็ประหนึ่งว่า

ขาดสะบั้นลงไปหมด รวากับว่าศาสนธรรมนี้ไม่มีเลย ทั้ง ๆ ที่
ความแน่ใจอันหนึ่งก็ไม่ได้คลาดเคลื่อนแม้นิดเดียวว่า ศาสน
ธรรมหาได้เคลื่อนย้ายจากความจริงไปไม่ แต่เพราะความติดพัน
ความเคารพความเลื่อมใสในองค์ท่าน เป็นองค์ปัจจุบันที่ได้เห็น
อยู่ประจักษ์ตาเรานี้ได้ล่องลับไป จึงเป็นเหมือนฟ้าดินถล่ม

พระเณรก็แตกกระจัดกระจายกันไป กว่าที่จะเกาะกันได้ก็ ๔
ปี ๕ ปี อย่างหลวงปู่ขาววัดถ้ำ ๔ ปี ๕ ปี ท่านถึงได้มาอยู่วัดถ้ำ
กลองเพล แต่ก่อนท่านก็อยู่ตามป่าทางอำเภอสว่าง หมู่เพื่อนก็
เข้าท่านไม่ค่อยติด ครูบาอาจารย์ทั้งหลายก็แยกย้ายกันไป
อย่างหลวงปู่อ่อนก็มาอยู่ที่หนองบัวบาน ที่แรกก็ไปอำเภอกุม
ภวา แล้วก็โยกย้ายมานี่ เราเองก็ระเห่ระอนไปตามประสีประสา
ของเราแล้วก็ได้มาอยู่ที่นี่ ท่านอาจารย์ฝั้นก็อยู่ที่อำเภอพรรณา
บรรดาพระเณรทั้งหลายก็ได้เกาะได้อาศัยท่านเรื่อยมา

นี่แหละเรื่องครูบาอาจารย์ที่เป็นที่เคารพเลื่อมใสล่องลับไป
แต่ละองค์ ๆ ไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย ขาดประโยชน์ของผู้หวังพึ่งพิง
เป็นอย่างมากทีเดียว จึงขอให้ทุกท่านได้ทำความสำนึกหรือรู้สึก

ไว้เสมอว่า สิ่งที่กำลังจะผ่านไปจะกระทบกระเทือนใจเราในวันใด
วันหนึ่งไม่สงสัย สิ่งเหล่านี้เราจะต้องพบต้องเจอ ในขณะที่ได้อยู่
ได้ประพฤติปฏิบัติจึงควรตั้งอกตั้งใจเอาให้จริงให้จังทุกอย่าง
การประพฤติปฏิบัติจะยากลำบากขนาดไหนให้พิจารณาว่าเป็น
การต่อสู้ เช่นเดียวกับนักมวยเขาขึ้นต่อกรกันบนเวที ใครจะไป
พักผ่อนหลับอยู่ในขณะที่กำลังชกต่อยกันอยู่นั้นมีหรือ ความ
ยากความลำบากในขณะที่นั้นเขาไม่ได้ถือเป็นอารมณ์ยิ่งกว่า
ความหวังชัยชนะโดยถ่ายเดียว

การประพฤติปฏิบัติ ถ้าเรามาคิดถึงแง่แห่งความลำบากลำ
บนเกี่ยวกับการต่อสู้กับฝ่ายต่ำ เราก็จะหาชัยชนะเป็นที่พึงพอใจ
ไม่ได้ ให้คิดเสมอ และคำที่จะกล่าวเวลานี้ก็เคยกล่าวอยู่บ้าง
แล้วว่า ธรรมเท่านั้นไม่ได้ทำผู้หนึ่งผู้ใดให้ได้รับความลำบากลำ
บน ธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอนไว้ใน ๘๔,๐๐๐ พระ
ธรรมขันธ์ เฉพาะที่เป็นธรรมซึ่งสอนโลกให้ถึงจุดที่ต้องการตาม
ขั้นตามภูมิไปนั้น ไม่ได้มีอะไรที่จะมาก่อความทำลายสัตว์โลกให้
ได้รับความกระเพื่อมหรือขุ่นมัว หรือได้รับความทุกข์มากน้อย

อุบายทั้งหมดที่ทรงสอนนั้นสอนเพื่อแก้เพื่อถอดเพื่อถอน เพื่อ
การต่อสู้กับสิ่งที่เป็นภัยต่อธรรม ซึ่งมีอยู่ในหัวใจของสัตว์โลกนี้
แต่ละราย ๆ นั้นเป็นของสำคัญ ธรรมแท้ที่ท่านไม่ได้มาทำความ
ลำบากรำคาญให้แก่ผู้ใดเลย เราจึงควรนำมาติดมาฝังไว้ที่หัวใจ
เสมอว่า ธรรมไม่ได้เป็นข้าศึกอะไรต่อเรา ก็เลสฝ่ายต่ำต่างหากที่
เป็นข้าศึกต่อเรา

แม้การลำบากลำบากในการประพฤติปฏิบัติ ไม่ว่าจะรักษา
ศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๑๐ ศีล ๒๒๗ จนกระทั่งถึงเดินจงกรมนั่งสมาธิ
ภาวนาทุกท่าที่เราประกอบความพากเพียร มีแต่ท่าต่อสู้กับฝ่าย
ต่ำทั้งนั้น ไม่ได้ต่อสู้กับธรรมของพระพุทธเจ้า เพราะธรรมไม่ได้
เป็นข้าศึกต่อผู้ใด สิ่งที่เคยเป็นข้าศึกซึ่งเป็นสิ่งที่ธรรมตำหนิติ
เตียนเท่านั้นที่เราได้รับความลำบาก ทั้งโดยปกติที่มันเหยียบย่ำ
ทำลายจิตใจเรา ทั้งขณะที่ต่อสู้กัน

การประพฤติปฏิบัติประกอบความพากเพียรในอริยาบถต่าง
ๆ วิธีการต่าง ๆ ล้วนแล้วแต่เป็นวิธีการต่อสู้กับฝ่ายต่ำซึ่งเป็น
ความทุกข์ เพราะฝ่ายต่ำนั้นเป็นต้นเหตุ ทั้งเป็นผลเหยียบย่ำ

ทำลายจิตใจ ทั้งเป็นเหตุที่จะให้เราได้ต่อสู้ หรือเราต่อสู้กับมัน เพื่อถอดถอนมันออกก็เป็นความทุกข์ ธรรมแท้ไม่ได้ทำความทุกข์ให้แก่ผู้หนึ่งผู้ใดเลย เราจึงอย่าให้กิเลสทั้งหลายมาคว้าเอาสติ ปัญญา ศรัทธา ความเพียรของเราไปเป็นเครื่องมือ แล้วย้อนกลับมาทำลายเราเสียสิ้นโดยหาคุณค่าไม่ได้ในวงนักปฏิบัติ เรียกว่าเสียท่าอย่างเหลวอย่างลวกอย่างเลวอย่างร้าย หากจุดที่หมายไม่ได้เลย

วันนี้จะอธิบายถึงเรื่อง**อินทรีย์ ๕** ซึ่งเป็นข้อเปรียบเทียบยกย้ายผันแปรระหว่างกิเลสกับธรรม ที่จะยื้อแย่งแข่งดีกัน นำธรรมเหล่านี้ออกไปใช้เป็นสมบัติของตนแล้วมาทำลายเราและมาส่งเสริมเรา ในอินทรีย์ ๕ นั้นคืออะไร **ศรัทธา วิริยะ สติ สมาธิ ปัญญา**

ศรัทธานั้นส่วนมาก แม้พระพุทธเจ้าจะประกาศสอนอยู่ใต้ง ๆ เรื่อยมาก็ตามว่า ศรัทธาคือความเชื่อ ท่านหมายถึงความเชื่อต่อเหตุต่อผลต่อความสัตย์ความจริง ท่านไม่ให้เชื่อตามความจอมปลอมอันเป็นเรื่องของกิเลสหลอกหลวง แต่ใจเราหาได้ทราบ

ไม่ว่า ศรัทธาที่ความเชื่อนี้ ได้ถูกกิเลสเอาไปขยำขยี้เสียจน
แหลก ตัวเราหาทราบไม่แม้นิดเดียว ไม่ทราบ มันเชื่อความรู้
ความเห็นความได้ยินได้ฟังอันเป็นเรื่องของกิเลสล้วน ๆ มานาน
เท่าไร แม้ขณะปฏิบัติอยู่เวลานี้มันก็เชื่ออยู่อย่างนั้นอย่างฝังใจ
ที่เราไม่ทราบว่ามันฝังใจ ถ้าเราไม่เชื่อการเห็นการได้ยินอันจะให้
เกิดความรักความชัง ความเกลียดความโกรธ เราจะไปสนใจฟัง
ดูมันอะไร ฟังมันทำไม คิดเรื่องของมันทำไม

เรื่องของกิเลสก็ทราบว่า เป็นกิเลสแล้ว มันผลิตผลดีขึ้นมาให้
เราได้รับความสุขความสบายที่ตรงไหนมันไม่มี แต่ใจก็เชื่อของ
มันอยู่อย่างนั้น ทั้ง ๆ ที่ธรรมจุดลากขึ้นมาให้เชื่ออรรถเชื่อธรรม
มันก็ไม่ยอม เหตุที่ไม่ยอมไม่ใช่เพราะเราตั้งใจแข็งกระด้างหรือ
ต่อสู้ธรรม แต่เพราะเรื่องของกิเลสที่มีอำนาจอยู่ภายในใจ ครอบ
หัวใจอยู่มากพาให้ต่อสู้ธรรม หรือมันเสียเองเป็นผู้ต่อสู้ธรรม
คัดค้านธรรม ลบล้างธรรม จึงเป็นการลบล้างความเชื่อของเราที่
มีต่อธรรม ให้กลายเป็นความเชื่อต่อมันเสียทั้งสิ้นโดยเราไม่

รู้สึกตัว นี่แหละศรัทธาความเชื่อกิเลสเอาไปใช้มันใช้อย่างนี้
แต่เราไม่รู้

อันใดที่เป็นเรื่องของกิเลสมันเชื่อได้ง่าย มันไหลไปเลย อยู่
ปกติมันก็เป็นกระดาษซึมอยู่อย่างนั้นตลอด ยิ่งมีสิ่งมาสัมผัส
สัมผัสก็เหมือนกับเพิ่มเชื้อให้ไฟ มันจะแสดงเปลวขึ้นทันที เช่น
ได้เห็นได้ยินเรื่องอะไรก็ตาม มันจะเพิ่มตัวของมันขึ้นไปความ
เชื่ออันนี้ นี่ศรัทธา เราฟังกันอย่างดาษดื่นว่าศรัทธาความเชื่อ
หมายถึงเชื่อธรรมโดยถ่ายเดียว แต่เราลืมหันไปถึงเรื่องความเชื่อใน
ฝ่ายธรรมนั้นถูกกิเลสเอาไปเป็นเครื่องมือของมันมาสังหารเรา
เราไม่ได้คิด จึงขอให้พากันคิดสะดุดใจ หากยังไม่ได้คิดก็ขอให้
คิดเสียในวันนี้

วิริยะ มันหากเพียรอยู่โดยหลักธรรมชาติของกิเลสพาให้
เพียร ให้พอออกพอใจเพียรนำมาคิดมาอ่านไตร่ตรองอยู่เช่นนั้น
มาเคล้ามาคลึงในอารมณ์ทั้งหลายที่ผ่านมานานเท่าไรก็ไม่เห็น
ว่าเป็นของเก่า เป็นของใหม่อยู่เรื่อย ๆ สด ๆ ร้อน ๆ ไม่มีสิ่งใดที่
กิเลสผลิตขึ้นมาได้ผ่านพ้นไปแล้ว ว่านานเท่านั้นปีเท่านั้นเดือน

มันเป็นของสด ๆ ร้อน ๆ ให้เพียรคิดเพียรอ่านโดยเราก็ไม่รู้ว่าเป็น
เพียร แต่หลักธรรมชาติของมันมันเป็นอัตโนมัติ เพียรไปในตัว
ของมัน เพราะกิเลสดีดเส้นบรรทัดไว้แล้ว บังคับให้เดินไปตาม
เส้นบรรทัด ผลักไสให้ไปตามนั้น นั่นเราก็ไม่รู้

สติ ก็เหมือนกัน มันระลึกไปในเรื่องของกิเลสเสียทั้งหมด
เพราะกิเลสเอาไปใช้ ทีนี้จะพูดย่อ ๆ เข้าไปโดยลำดับ ไม่ใช่คน
บ้าคนที่ทำความชั่วซ้ำลามากทั้งหลาย ย่นเข้ามาถึงฝ่ายที่เบาบาง
กว่านั้นก็คนธรรมดาเราเนี่ย คิดชั่วได้สบาย ๆ พูดชั่วได้สบาย ๆ ถึง
ไม่ทำชั่วอย่างหนักก็ทำชั่วอย่างเบาได้อย่างสบาย ๆ เป็นคนขาด
สติเมื่อไร คนไม่ได้ขาดสติ มีสติ แต่สตินี้เป็นเครื่องมือของกิเลส
ไปแล้ว ทางหลักธรรมท่านไม่พูดว่าเป็นสติที่ชอบธรรม ไม่
เรียกว่าสัมมาสติ มันเป็นมิจฉา ๆ มาเรื่อย เช่น ศรัทธาก็มิจฉา
ศรัทธา วิริยะก็เป็นมิจฉาไปด้วยกัน สติก็เป็นมิจฉาถ้าใช้ไป
ในทางกิเลส ท่านไม่นำมาพูดเฉย ๆ แต่หลักธรรมชาติ สิ่งใดที่
ผิดจากธรรมเป็นมิจฉาได้ทั้งนั้น แต่มันเป็นสัมมาของกิเลสนั่นสิ
เราก็เป็นตัวกิเลสทั้งตัว ใจทั้งดวงมีแต่กิเลสปกคลุมหุ้มห่อไว้เสีย

จนมืดไม่มองเห็นใจเลย มีแต่กิเลสออกทำงานทั้งภายใน
ภายนอกเราจึงไม่ทราบ นี่แหละหลักสำคัญ

สมาธิ ก็เหมือนกัน ถ้าเป็นเรื่องของโลกของสงสารเรื่องของ
กิเลสแล้วมันมั่นใจ ไม่ย่อหย่อนอ่อนข้อ ไม่กลัวเป็นกลัวตาย ลืม
วันลืมคืนลืมปีลืมเดือน ลืมสังขารร่างกาย ลืมคุณงามความดีไป
หมด เพลินไปตามนั้นละ มีความแน่นหนามั่นคงทางการ
ชวนชวายเป็นผลงานของกิเลส มันชวนชวายเป็นอยู่ตลอดเวลา
เรียกว่าสมาธิในทางเหตุ กิเลสพาให้เป็น กิเลสพาให้หมუნ กิเลส
พาให้เสาะให้แสวงด้วยความพอกพอกใจ ผลก็ปรากฏเป็นความ
ฝังจมอยู่ภายในใจเหมือนไฟไหม้แกลบ อย่างน้อยก็เป็นเหมือน
ไฟไหม้กองแกลบ มันสุ่มอยู่อย่างนั้น นั่นผลของกิเลสแสดง
ออกไป มันเหนียวแน่นมันคงมาก ไม่ได้วอกแวกคลอนแคลน
เหมือนสมาธิธรรมที่เริ่มต้น เริ่มปรากฏในขั้นเริ่มแรก นี่แยก
ออกไปให้เป็นมิจฉา ที่ว่าให้เป็นสมาธิไปในทางของกิเลส

ปัญญา ความเฉลียวฉลาด คนชั่วเป็นคนโง่เมื่อไร กลอุบาย
พลิกแพลงเปลี่ยนแปลงที่จะให้เป็นไปตามความชั่ว โดยที่เจ้าตัว

ว่าเป็นของดี เพื่อตัวเอง มันมีความเฉลียวฉลาดแหลมคมมาก
เช่นอย่างนักล้วงกระเป๋าคูชิ นักปล้นนักจี้ นักคดนักโกงนักกรีดนัก
ไถ ล้วนแล้วแต่เป็นพวกฉลาดหากินทั้งนั้น นี่ปัญญามันไปทาง
นั้นเสีย เป็นเรื่องของกิเลสเอาไปใช้ พละ ๕ นี่กิเลสเอาไปทรง
หมด เอาไปถลุงเสียหมด ด้วยพละ ๕ หรืออินทรีย์ ๕

พละ ก็แปลว่ากำลัง แผลออกแล้ว อินทรีย์ ก็คือความเป็น
ใหญ่ ถ้าเรานำมาใช้ตามหลักธรรมของพระพุทธเจ้าจริง ๆ จะมี
กิเลสตัวใดเล่าเหนืออำนาจของศรัทธา วิริยะ สติ สมาธิ ปัญญา
นี้ไปได้ ต้องพังไปหมดไม่มีเหลือเลย

ศรัทธา เราเชื่อต่อมรรคผลนิพพาน มีความมุ่งมั่นมีความ
เชื่อมั่นต่อการกระทำของเรา เพื่อให้ทะลุปรุโปร่งไปถึงจุดที่
หมายปลายทางได้แก่ความพ้นทุกข์ ถ้าลงศรัทธาได้หยั่งถึง
ขนาดนั้นแล้ว ทุกสิ่งทุกอย่างจะหมุนไปตามเลย วิริยะก็
เหมือนกัน ตามกันไปเลย สติมันหากพอใจระลึกในหน้าที่การ
งานของตน เพื่อความถอดความถอน สมาธิอะไรจะมันคงยิ่ง
กว่าสมาธิทางด้านธรรมะ อยู่ที่ไหนก็มีความมันคงอยู่เช่นนั้น มี

ความมุ่งมั่นต่องานของตน นี่สมาธิในทางเหตุของการบำเพ็ญ
เดินจงกรมก็มีพีเลียง ธรรมทั้งห้านี้เป็นพีเลียงของความเพียรอยู่
ตลอดเวลา ศรัทธา วิริยะ สติ สมาธิ สมาธิทั้งฝ่ายเหตุ สมาธิทั้ง
ฝ่ายผล เป็นต้นเป็นล้ากลมกลืนเป็นอันเดียวกันไป สาเหตุได้แก่
การบำเพ็ญไม่หยุดไม่ถอย ไม่ลดละ ไม่อ่อนข้อย่อหย่อนกำลัง
ผลก็คือความสงบเย็นใจปรากฏขึ้นมาเรื่อย ๆ

ปัญญา นำออกใช้ อะไรจะแหลมคมยิ่งกว่าปัญญาในศาสนา
ธรรมของพระพุทธเจ้า ปัญญาที่โลกเอามาใช้ ที่ยังใช้กันอยู่
ทั่วไปนี้เป็นปัญญาของกิเลส ไม่ใช่ปัญญาของธรรมที่
พระพุทธเจ้าทรงค้นพบ เวลาชูดค้นเวลาฟาดฟันกิเลสจะเอา
ปัญญาของกิเลสไปฆ่ากิเลสฆ่ากันไม่ได้ ฆ่ากันไม่ลง นอกจาก
เป็นมิตรเป็นสหาย หรือเป็นสิ่งที่ส่งเสริมกิเลสให้มีกำลัง มีความ
เฉลียวฉลาดมากขึ้นเท่านั้น ต้องเป็นปัญญาที่ผลิตขึ้นมาจาก
องค์สัมมัญญ คือผู้รู้จริงเห็นจริง รู้โดยลำพังพระองค์เอง ไม่ได้คิด
ไม่ได้ค้นหรือไม่ได้ไปศึกษาจากผู้อื่นผู้ใดมาเลย เป็นสิ่งที่
พระองค์ทรงชูดค้นขึ้นมาโดยลำพังพระองค์เอง จึงเรียกว่าเป็น

ปัญญาธรรมล้วน ๆ แล้วสามารถปราบกิเลสให้ราบเรียบไปไม่มี
สิ่งใดเหลือ นี่แหละปัญญาฆ่ากิเลส อะไรจะยิ่งกว่าปัญญา

ปัญญาของกิเลสเราก็เห็นกันทั่วโลกอยู่แล้ว ปัญญาของ
ธรรมที่เป็นเครื่องฆ่ากิเลสเป็นปัญญาประเภทใด เอ้า ชุดค้น
ขึ้นมา นักปฏิบัติเรา จะไม่นอกเหนือไปจากใจดวงนี้ ที่ว่า สนุ
ทิจฺฉฐิโก ๆ จะได้ทราบประจักษ์ภายในใจว่า ปัญญาที่เป็นเครื่อง
ฆ่ากิเลสคือปัญญาประเภทใด ไม่ใช่ปัญญาที่เราไปหยิบเอามา
จากตำรับตำรา ไปฟังมาจากครูจากอาจารย์ นั่นเป็นเงื่อนหนึ่ง
ของปัญญาหรือเงื่อนหนึ่งของธรรม เช่นเงื่อนหนึ่งของศรัทธา
เงื่อนหนึ่งของสมาธิที่ท่านอธิบายไว้ เงื่อนหนึ่งของสติ เงื่อนหนึ่ง
ของปัญญาเท่านั้น แต่เวลาจะเอามาเป็นสมบัติของตนจริง ๆ
ศรัทธาก็เป็นขึ้นในตัวเอง วิริยะ สติ สมาธิ จนกระทั่งถึงปัญญา
เป็นขึ้นภายในจิตซึ่งไม่เคยรู้เคยเห็นเคยเป็นเลย หากเป็นขึ้นมา
โดยหลักธรรมชาติของธรรมเป็นผู้ผลิตผู้ค้นขึ้นมา ผิดแปลกกับ
เรื่องของโลกเป็นไหน ๆ

เพราะฉะนั้นท่านจึงสอนให้ปฏิบัติ โดยอาศัยหลักธรรมที่
ท่านสอนไว้นั้นมาเป็นปากเป็นทาง แล้วให้ค่อยเชื่อมุดคั้นขึ้นมา
เป็นสมบัติของตัวเอง นี่แหละเป็นสติเป็นปัญญาเป็นธรรมแท้
เป็นสิ่งที่ควรแก่การปราบกิเลสทุกประเภทให้เรียบราบลงไปโดย
ไม่ต้องสงสัย

พระพุทธเจ้าพระองค์ใดก็ตามเป็นสมัยภพทั้งนั้น ทรงสามารถ
เชื่อมุดคั้นขึ้นมาโดยลำพังพระองค์เอง ที่โลกทั้งหลายไม่เคยได้ยินไม่
เคยได้เห็น ไม่เคยพบเลยพระสติปัญญาเหล่านี้ แต่พระองค์ทรง
ค้นพบโดยลำพังพระองค์เอง ควรแก่การปราบกิเลสให้เรียบราบ
ไปได้จนกลายเป็นศาสดาขึ้นมา ที่นี้สาวกทั้งหลายที่ว่า สาวก ๆ
แปลว่าผู้ฟัง ได้ยินได้ฟังเจื่อนต้นเจื่อนปลายพอเป็นปากเป็นทาง
จากพระพุทธเจ้าเสียก่อน แต่ไม่ใช่อันนี้จะเป็นตัวมรรคตัวผล
ของสาวกนั้น ๆ เพียงเป็นเจื่อนหนึ่งที่ว่าสาวกทั้งหลายจะได้หยิบ
ยกขึ้นเป็นปากเป็นทาง ถ้ายกให้ก็เรียกว่าธรรมทั้งดุ้น ให้ไป
จาระไนตัวเองด้วยการเชื่อมุดคั้น ด้วยการพิจารณา ด้วยความ
พากเพียร ด้วยความอุตสาหะพยายามของตัวเอง แล้วธรรม

ทั้งหลายจะปรากฏขึ้นโดยลำพังตนเอง เพราะความสามารถของ
ตัวเอง

คำว่าสมาธิที่มีอยู่ในแบบในตำรับตำราเป็นชื่อเป็นปากเป็น
ทางไว้นั้นก็จะปรากฏขึ้นที่ใจ อ้อ นี่สมาธิแท้เป็นอย่างไร นี่เป็น
ของเรา นั่นรู้แล้ว สมาธินั้นเป็นปากเป็นทาง สมาธินี้เป็นองค์ของ
สมาธิแท้ เป็นเนื้อเป็นหนังแท้ เป็นตัวจริงแท้ นั่น จะเป็นสมาธิ
ประเภทใดก็ปรากฏขึ้นกับตัวเอง เป็นผู้รับผิดชอบภายในตัวเอง
เป็นผู้เสวยผลมากน้อยที่จะเกิดขึ้นจากสมาธิของตัวเอง นี่เป็น
ตัวของตัว เป็นเนื้อหนังของตัวแท้โดยลำดับลำดับ การขุดค้น
ด้วยปัญญา ก็เหมือนกัน ท่านสอนไว้ให้พิจารณาอย่างนั้น ๆ เรา
ก็พิจารณาอย่างนั้น ๆ แต่ไม่เอาเรื่องของท่านมาคาดหมาย
มากางไว้เหมือนแผนที่ ยึดหลักนั้นแล้วก็เอาหลักนั้นมาเป็นวง
ปัจจุบันแห่งการปฏิบัติของตัวเอง ให้ปรากฏเป็นผลขึ้นมา

กิเลสไม่ได้มีในอดีตอนาคต เอาสติปัญญาไปเป็นอดีต
อนาคตจึงไม่ทันกัน จึงต้องลงในปัจจุบัน สมกับกิเลสเป็นหลัก
ธรรมชาติของมันคือปัจจุบัน อยู่ภายในใจมาตั้งกับตั้งกลับ ไม่

เคยมีคำว่าเสื่อมว่าคลาย กาลนั้นสมัยนี้ไม่มีกิเลส แต่มันมีอยู่ใน
หัวใจเราตลอดเวลา อภากาลจิต อภากาลกรรม ของธรรม กับอ
ภากาลจิตของกิเลสมันก็มีเหมือนกัน ถ้าหากเราไม่ถอดไม่ถอน
มันออกเมื่อไร ที่จะให้มันหลุดลอยไปจากใจเรา โดยไม่ได้
ประกอบความพากเพียรด้วยหลักกรรมของพระพุทธเจ้าแล้ว
อย่างไรก็กลับไปไหนกลับไปนั้นถึงไหนถึงกัน เกิดตายอยู่อย่างนี้ ๆ
เหมือนกับมดแดงไต่ขอบดั่ง จะไต่ไปเท่าไรจนกระทั่งมดแดง
ตาย ขอบดั่งก็ไม่มีสิ้นมีสุด เป็นวงกลมของมันอยู่เช่นนั้น

อันนี้เรื่องของกิเลสพาให้จิตหมุนก็หมุนอยู่เช่นนั้นเหมือนกัน
ไม่มีคำว่าเงื่อนต้นเงื่อนปลาย ไม่มีคำว่ากิเลสจะมีความอดหนา
ระอาใจ ไม่มีคำว่ากิเลสจะมีความชราคร่ำคร่าตาฝ้าตาฟางหู
หนวกตาบอด ฟันหลุดฟันถอน สกกลกายทุพพลภาพ ไม่มีใน
กิเลส กิเลสทันสมัยตลอดเวลา เชี่ยวชาญอยู่ตลอดเวลา จึงหา
อะไรมาราบไม่ได้ นอกเหนือจากธรรมเสียอย่างเดียวเท่านั้น ไม่
เรียกว่าเป็นปัจจุบันอยู่อย่างไรเล่า จิตดวงไหนจะไปเกิดที่ไหนก็
ออกจากความบงการ ความจุดความลากของกิเลสทั้งนั้น

กิเลสล้ำสมัยเมื่อไรพอที่จะไม่ให้ทันจิตดวงใดดวงหนึ่ง แล้ว
เด็ดลอดออกจากตัวไปได้มีที่ตรงไหน ไม่เคยมี กิเลสต้องครอบ
ไว้ทุกหัวใจ เว้นเสียแต่ใจที่มีธรรมมีอำนาจเหนือกว่ากิเลส ปรากฏ
กิเลสให้หลุดลอยไปต่อหน้าต่อตาของกิเลส เพราะไม่มีกำลัง
ต้านทานกับธรรมได้เท่านั้นกิเลสถึงจะยอมจำนน ที่จะให้กิเลสมี
กำลังวังชาน้อยไม่ทันกับเหตุการณ์ ไม่ทันกับจิตของสัตว์โลกแต่
ละดวง ๆ นี้ไม่มี เพราะอยู่ในใจนั้นแล้ว รากแก้วรากฝอยของ
กิเลสก็ฝังอยู่ที่ใจนั้นแล้ว มันคลาดเคลื่อนไปที่ไหน

จะเอากาลเอาสสมัยที่ไหนมาทำลายมันได้ มันไม่ใช่กาลไม่ใช่
สมัย มันคือกิเลส มันฝังอยู่ภายในใจเรื่อยมา จึงต้องอาศัยธรรม
เป็นเครื่องประพฤติปฏิบัติ ได้ยินได้ฟังจากท่านแล้วนำไปคิด
นำไปอ่านอย่าอยู่เฉย ๆ ถ้าอยากจะรู้จะเห็นตามธรรมของ
พระพุทธเจ้าจริง ๆ ดังสาวกทั้งหลายท่านรู้ตามพระพุทธเจ้า
ท่านรู้ด้วยเหตุผลดังที่กล่าวมานี้แหละ ครูบาอาจารย์เป็นผู้
แนะนำพร่ำสอนให้พอเป็นปากเป็นทางแล้วเรานำไปประพฤติ
ปฏิบัติ ส่วนผลที่ได้ในขณะที่ฟังนั้นเราก็ยอมรับ เพราะตอนนั้น

จิตเป็นหลักปัจจุบัน จิตปัจจุบัน พอฟังพับก็จับได้ทันทีและแก้
กิเลสไปในขณะนั้น ๆ นี่เป็นภาคปฏิบัติภาคหนึ่ง เราไม่ปฏิเสธ

ไม่มีภาคปฏิบัติใดจะยิ่งไปกว่าภาคปฏิบัติที่ได้ยินได้ฟังจาก
ครูจากอาจารย์ ในขณะที่ท่านอบรมด้วยความถูกต้องแม่นยำ
นั้นเลย เพราะฉะนั้นสาวกหรือพุทธบริษัททั้งหลายจึงปรากฏว่า
ได้บรรลุธรรมต่อพระพักตร์ของพระพุทธเจ้ามีจำนวนมาก นั่นคือ
เป็นภาคปฏิบัติของพุทธบริษัททั้งหลายที่ได้ยินได้ฟังแล้วแก้
กิเลสไปในขณะนั้นสุด ๆ ร้อน ๆ เป็น **สนธิปฏิญญา** เพราะสติก็จ่อ
ปัญญาก็จ่ออยู่ที่ตรงนั้น เป็นภาคปฏิบัติที่ตรงนั้น ธรรมก็เป็น
ธรรมปัจจุบัน และเป็นธรรมของพระพุทธเจ้าที่ทรงสอนอย่าง
ถูกต้องแม่นยำด้วย ผู้ฟังซึ่งมุ่งความจริงอยู่อย่างสิ้นหัวใจแล้ว
ทำไมจะไม่เจอของจริง ต้องเจอ เมื่อเจอต้องรู้ต้องเห็น ผู้นั้น
สำเร็จขั้นนั้น ๆ เป็นจำนวนมากมายเพราะเหตุผลลงรอยกัน
ความจริงต่อความจริงเข้ากันได้สนิท พระพุทธเจ้าก็สอนจริง
ถูกต้องแม่นยำ ผู้ฟังทั้งหลายก็ฟังเพื่อความรู้อย่างเห็นจริง ทำไม
ความจริงจะเข้ากันไม่ได้

เมื่อหลักปัจจุบันเข้าถึงกันแล้ว กิเลสมันจะปัจจุบันขนาดไหน มีรากแก้วรากฝอยลึกขนาดไหน ก็ทนต์ปัญญาที่จะฟาดฟันนั้นแหลกหรือถอนพรวดขึ้นมาไม่ได้ นี่แหละที่ว่าพุทธบริษัทได้ฟังธรรมจากพระพุทธเจ้าได้บรรลุมรรคผลนิพพาน คือเป็นภาคปฏิบัติภายในจิตโดยเฉพาะ นี่เป็นภาคหนึ่ง

ภาคต่อไปก็คือ เรานำเหตุ นำผล นำเงื่อนของทานที่อบรมสั่งสอนแล้วไปประพฤติปฏิบัติต่อตัวเอง คิดค้นขึ้นมาฝึกหัดอย่าอยู่เฉย ๆ สติปัญญามีที่จะนำมาใช้ ไม่ได้จนตรอกหรือกมมนุษย์เราไม่มีใครฉลาดยิ่งกว่ามนุษย์ ยิ่งมีธรรมเป็นเครื่องมือด้วยแล้ว ก็ยิ่งเบิกทางให้ผู้มีความสนใจใคร่ต่ออรรถต่อธรรม ใคร่ต่อความพันทุกข์ ใคร่ได้รู้ได้เห็นสิ่งที่ยังไม่เคยรู้เคยเห็น จะเห็นขึ้นมา รู้ขึ้นมา เพราะอำนาจของสติปัญญาจากการค้นคว้าของเรานี้แล

ขอให้ทุกท่านได้ลงใจในการประพฤติปฏิบัติ จะไม่นอกเหนือจากที่กล่าวมานี้เลย จะเป็นขึ้นภายในใจสด ๆ ร้อน ๆ สิ่งนี้จะไม่เหมือนอะไร สติก็ดี ปัญญาก็ดี ผลที่เกิดขึ้นจากสติปัญญาได้ปราบกิเลสลงไปโดยลำดับก็ดี จะไม่มีอะไรเหมือน

จึงเรียกว่า สนฺทิฏฺฐิโก ๆ คือเฉพาะ ๆ เท่านั้น จะพูดอะไรออกมา
ก็ไม่ถูก แต่ประจักษ์อยู่กับใจโดยลำดับลำดับ ที่ได้สัมผัสสัมพันธ์
ธรรมเพราะการประพฤติปฏิบัติ เพราะกิเลสขาดลงไป ๆ ขาด
สะบั้นลงไปจนกระทั่งถึงความบริสุทธิ์หลุดพ้น ไม่ได้ถามใคร
ไม่ได้สงสัย เป็นสมบัติของตนโดยสมบูรณ์ขึ้นภายในใจ

นี่แหละพระพุทธเจ้าและสาวกทั้งหลายท่านรู้อย่างนี้ ท่าน
เห็นอย่างนี้ ท่านไม่ได้รู้ได้เห็นแบบโลก ๆ โลกเป็นโลก ใครรู้ก็
เหมือนกันหมดเรื่องของโลก ธรรมนี้ใครรู้ก็เหมือนกันหมด ไม่ได้
ถามกันให้เสียเวลา เหมือนกันหมด ตา หู จมูก ลิ้น กาย
สัมผัสสัมพันธ์ทางโลก เขาก็ไม่ถามกันเหมือนกัน นี่จิตสัมผัส
สัมพันธ์ธรรมชั้นใดก็ตามก็ไม่ได้ถามกัน ท่านจึงว่า สนฺทิฏฺฐิโก ๆ
เป็นไปโดยลำดับ ตั้งแต่ธรรมชั้นหยาบก็เป็นเรื่องเฉพาะ ๆ ตัว
โดยแท้ ๆ จนกระทั่งถึงความบริสุทธิ์สุดส่วน ก็เป็น สนฺทิฏฺฐิโก
สุดส่วนเหมือนกัน สุดท้ายท่านก็ว่า **ปจฺจตฺตํ เวทิตพฺโพ วิญญู**
หิ คนโง่จะไปรู้ได้ยังไงรู้ธรรมประเภทเหล่านี้ล่ะ ท่านจึงว่าท่าน
ผู้รู้ทั้งหลายพึงรู้จำเพาะตนท่านว่า วิญญูหิ นั้น อันท่านผู้

ทั้งหลาย รู้จำเพาะตน ปจฺจตฺตํ คือ ปฏิ เจเพาะ แยกออกไปอย่าง
นั้นนะ ทางปริยัติท่านก็ว่า ปฏิ คือรู้จำเพาะตน

เวลามาศึกษาให้พากันตั้งอกตั้งใจให้ดี อย่าชินชา มันจะ
กลายเป็นหน้าด้านไปนะ เรื่องของกิเลสทั้งหมดที่กล่าวมาเหล่านี้
เราเป็นนักต่อสู้ อย่าให้สิ่งเหล่านี้เข้ามาแอบตัวเราได้ นอนอยู่ก็สู้
ถ้าเป็นผู้เห็นภัยจริง ๆ กิเลสมันฆ่ามันตีเราได้ มันทรมานเราได้
บีบคั้นเราได้ ทั้งยืนทั้งเดินทั้งนั่งทั้งนอนนั่นแหละ เพราะฉะนั้น
การต่อสู้กับกิเลสจึงไม่นิยมว่าอิริยาบถใดสู้ได้ทั้งนั้น ไม่ให้มันมา
แหยมได้ ถ้าเป็นนักปฏิบัติจริง ๆ ต้องเอาให้จริงถ้าอยากหลุดพ้น

เรื่องเกิดเรื่องตาย ตายเกิดตายสูญ นี่พูดอย่างอาภางกู
ความรู้เท่าหนูนี้อีกตามไม่สะทกสะท้าน เพราะประกาศกังวานอยู่
กับใจดวงนี้ เวลาจับเงื่อนต้นเงื่อนปลายไม่ได้ เหมือนคนบ้า
ทั้ง ๆ ที่มีสติอยู่ก็เห็นได้ชัดเจนประจักษ์ใจของเราเอง การปฏิบัติ
คลี่คลายสิ่งเหล่านี้ออกโดยลำดับลำดับ ตั้งแต่ความฟุ้งซ่านจน
จะเป็นบ้าก็เห็นก็รู้ภายในใจ เพราะใจเป็นผู้เป็นเสียเอง ก็ได้รู้ได้
เห็นกับตัวเอง เวลามาตะเกียกตะกายล้มลุกคลุกคลานก็รู้ เข้า

จนกระทั่งถึงตั้งตัวได้ในขั้นเริ่มแรก ถ้าเป็นเด็กก็เหมือนกับตั้งไข่
ได้ นี่จิตเป็นสมาธิจิตสงบ เหนอ สงบให้เห็นแล้วหรือ นี่ก็รู้
จนกระทั่งตั้งเนื้อตั้งตัวได้ในทางสมาธิเป็นที่แน่ใจก็รู้ นั่น กิเลสก็
ค่อยรวมตัวเข้ามา ที่มันกระจายออกไปนอกขอบเขตจักรวาล ซึ่ง
ไม่เคยเห็นก็ไปเห็น เห็นด้วยความสัญญาอารมณ์ ด้วยความ
คาดความหมายของกิเลสนั่นแหละ มันก็รู้ ที่นี้เวลามันหดตัวเข้า
มากี่รู้ จนกระทั่งพิจารณาทางด้านปัญญา

เพียงด้านสมาธินี้ เราจะรู้ได้แต่เพียงว่านี่เป็นจิต นั่นเป็น
ส่วนร่างกาย แต่เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณนี้ยังไม่แจ่ม สิ่ง
ที่แจ่มแจ้งก็คืออระหว่งกายกับจิต กายเป็นอย่างหนึ่ง ความรู้ที่
อยู่ในท่ามกลางแห่งร่างกายนี้เป็นอย่างหนึ่ง นี่เรื่องสมาธิก็ทำให้
ทราบแล้วว่าจิตเป็นอย่างหนึ่ง ร่างกายเป็นอย่างหนึ่ง พอก้าว
เข้าด้านปัญญาพิจารณาร่างกายค้นหาความจริงในทางร่างกาย
ทุกอวัยวะทุกสัดทุกส่วนเต็มสติกำลังความสามารถจนไม่มีอะไร
ที่ใดเป็นที่สงสัย แล้วก็ทราบได้ชัดว่าร่างกายทุกส่วนนี้เป็นเรื่อง
ของธาตุทั้งนั้น อากาโรใดก็คือธาตุ ธาตุ ๔ ดินน้ำลมไฟ ดินน้ำลม

ไฟรอบหมดทั้งตัว รู้ได้ชัด รู้จนกระทั่งอิมพอในความรู้ ไม่อยากรู้
อยากเห็นยิ่งกว่านี้ไปอีกเพราะพอตัวแล้ว นั่น ถอนตัวออกมา
จิตก็ยิ่งมีความละเอียด

เมื่อจิตถอนตัวออกมาจากส่วนร่างกายนี้แล้ว ทำไมจะไม่รู้
เรื่องร่างกายคนอื่นสัตว์อื่นว่า จิตเคยไปเกาะไปเกี่ยวไปยึดไปถือ
หรือยังงี้ อันเป็นเชื้อแห่งภพแห่งชาติที่จะให้เกิดให้เกี่ยวพันกัน
ทำไมจะไม่รู้ เวลามันขาดจากสิ่งเหล่านี้แล้ว มันก็ขาดจากเรื่อง
ของส่วนหยาบ ๆ ทั้งหลายเหมือนกันหมดก็รู้ นี่เรื่องเวทนา
สัญญา สังขาร วิญญาณ อันเป็นอาการของจิต เมื่อจิตนี้ถึงขั้น
ละเอียดแหลมคมแล้วทำไมจะไม่รู้ นี่เป็นแต่เพียงว่าอาการ ๆ
เราฟังซิมันเป็นจิตเมื่อไร หมายถึงออกมาตรงไหน จำอะไรได้มาก
น้อยก็ลืมไป ๆ ดับไป ๆ พร้อม ๆ กัน ต้องการจำก็ปรุงขึ้นมาใหม่
คิดขึ้นมาใหม่ จำใหม่ ลืมไปเรื่อย ความคิดความปรุงก็
เหมือนกัน มันเป็นของมันอยู่เช่นนี้ แต่เราไปตื่นไปหลงมันเฉย ๆ
ไปยึดมันเฉย ๆ เมื่อปัญญาหยั่งเข้าไปถึงความจริงแล้ว ทุกส่วน
ทุกอย่างมันไม่มีความหมายในตัวของมันเลย แต่เราไปให้

ความหมายมันอีกต่างหากนี่นะ เราถึงได้หลง ก็กิเลสนั่นแหละพา
ให้หลงพาให้หลอก จึงได้หลง ทราบชัดเข้าไป

นี่การพิสูจน์เรื่องเกิดเรื่องตาย ตายเกิดตายสูญ ในหลัก
ปฏิบัติพิสูจน์อย่างนี้จะไม่สงสัย มีที่ร้อยก็หมื่นก็แสนดวงก็ตาม
ถ้าลงได้รู้อย่างนี้แล้วประกาศตนเองได้เลย ประกาศอย่างที่ว่า
ไม่ยากอวด ประกาศตามความจริงไม่สะทกสะท้าน เป็นอะไร
ไป เมื่อปัญญาได้หว่านล้อมเข้าไป ๆ มันไปเกี่ยวโยงกับเรื่อง
อะไรที่จะให้เกิดภพเกิดชาติ ส่วนหยาบก็รู้ตัดขาดเข้ามา ๆ
จนกระทั่งถึงรากฝอย คืออาการทั้งสี่เวทนา สัญญา สังขาร
วิญญาณ พิจารณาเข้าไปตรงไหนมันก็มีแต่อาการ ๆ ฟังแต่ว่า
รากฝอย ๆ เป็นต้นของมันเมื่อไร รากมันต่างหาก เอ้า คั้นเข้าไป
หลายครั้งหลายหนจนกระทั่งรู้แจ้งเห็นจริงหาสงสัยไม่ได้แล้ว
รากฝอยก็ทราบชัดว่ารากฝอย ปล่อยวางไว้ตามความจริงของ
มัน

เอ้า รากแก้วมันอยู่ที่ตรงไหน นั่นแหละจิตพิสูจน์ตัวเอง
เข้าถึงจิตละที่นี้ รากแก้วฝังอยู่ตรงกลางจิต ตัวจิตทั้งดวงเป็น

รากแก้วของมันทั้งนั้น เป็นเนื้อเป็นหนังของกิเลสอวิชชาทั้งหมด แม้สติปัญญาที่เป็นมาอย่างเกวียงไกรก็ยังไม่หลงเพลงของมันได้ แต่สติปัญญานี้ไม่หลงนาน เพราะถึงหลงก็หลงเพื่อจะรู้ ไม่ได้ นอนใจเหมือนทั้งหลาย พิจารณาแยกแยะเข้าไปละเอียดเข้าไป เท่าไรก็รู้ ว่าจิตยังจะเกาะจะเกี่ยวในภพในชาติอะไรอีกก็รู้ ดังที่ พระอนาคาท่านว่าตายแล้วไปเกิดในพรหมโลก เชื่อที่จะพาให้ เกิดในภพนั้นมี ต้องเกาะอยู่ที่นั่นก่อน พักอยู่ที่นั่นก่อนจนกว่าจะ ผ่านพ้นไปได้ นี่เชื่อแห่งความเกิดมีอยู่ในจิตภุมินี ภุมิหยาบ เช่น กามกิเลสมันถอนตัวไปหมดแล้ว ร่างจากบ้านจากเรือนคือกาม กิเลสไปหมดแล้ว แต่ก็ยังไม่ร่างจากนามธรรม

พิจารณาตามเข้าไป ๆ จนกระทั่งไปทำลายกันได้หมด ตป ธรรมเผาเสียแหลก รากแก้วที่ฝังอยู่ภายในจิตถูกตปธรรมแผด เผาละลายฉิบหายป่นปี้ไปหมด เป็นยังงี้ที่นี้เกิดใหม่ ไม่ต้องไป ถามใครก็ได้ เอาอะไรไปเกิด มันมีเงื่อนต่อที่ตรงไหน มันหมดนี้ เงื่อนพาให้เกิดแก่เจ็บตาย เกิดแล้วเกิดเล่าคืออะไร ก็คือกิเลสตัว อวิชชา มันพาให้เกิดแล้วเกิดเล่า ส่วนหยาบพาให้เกิดหยาบ

ส่วนละเอียดพาให้เกิดละเอียด เช่น พรหมโลก ๕ ชั้น อวิหา
อตัปปา สุทัตสา สุทัตสี อกนิฏฐา นี้เป็นภพละเอียด เพราะจิต
ดวงนี้เหมาะกับภพนั้นต้องไปภพนั้น ไม่ไปภพอื่น ไปภพอื่นไม่ได้
ไม่ไป เหมาะสมกับภพนั้นต้องไปภพนั้น เมื่อไม่เหมาะสมกับภพ
ใดเลย ไม่สมควรที่จะไปอยู่ในภพใดเลย ก็ขาดสะบั้นไปเลยถึง
นิพพาน นั่น รู้อย่างนั้นซิกนักปฏิบัติ ให้มันจริงมันจังซี

ธรรมะพระพุทธเจ้าประกาศความจริงมาได้ ๒,๕๐๐ ปีนี้
แล้ว สำหรับองค์ปัจจุบันของเราทุกวันนี้ เป็นยังไง หูหนวกตา
บอดให้กิเลสมันไปกล่อมเสียหมด เอาไปถูหมดแล้วเหรอก ตา
ของเราก็มีเหมือนตาพระพุทธเจ้าและสาวกทั้งหลาย หู จมูก ลิ้น
กาย ของพวกเราก็มีเหมือนพระพุทธเจ้าและสาวกทั้งหลาย
สติปัญญาของเราไม่มีเหรอกที่จะคิดขึ้นมาตามหลักธรรมที่ท่าน
สอนไว้ให้คิดให้อ่าน นี่มันไม่มีบ้างเหรอก ทำไมไม่คิด กิเลสมีอยู่
มันทำทนายเราอยู่ตลอดเวลา พันลงไปซิ เอาให้มันเห็นซิ เรื่อง
ตายเกิดตายสูญมันเป็นไปให้มันเห็น

ให้พระพุทธรูปเจ้าพาเห็นพารู้นั้นแหละดียิ่งกว่ากิเลสพาให้รู้พา
ให้เห็น กิเลสพาให้รู้ให้เห็นมันปิดตาให้เห็น มันปิดจมูกให้ดม
มันปิดใจให้คิด เพราะฉะนั้นใจจึงบอดจึงหนวก ตาจึงบอดจึง
หนวก ทั้ง ๆ ที่ตาดีหูดีนี้ถูกกิเลสมันปิดไว้หมดมันก็ไม่เห็น ตาย
แล้วสูญ ๆ ให้มันหลอกอยู่ก็กัปกัปกัลป์แล้วนี้ นี่แหละตัวหลอก
อย่างเต็มเปา หลอกอย่างร้อยเปอร์เซ็นต์ คือกิเลสหลอกสัตว์
โลกนี้แหละ มันหลอกตลอดเวลา พอเปิดหน้าากมันขึ้นแล้ว
อะไรพาให้สูญวะ ตัวกิเลสเองไม่ได้สูญนี้ มันอยู่บนหัวใจนั้นแต่
มันหลอกว่าตายแล้วสูญ ถ้าหากว่ามันสูญจริง ๆ กิเลสทำไมไม่
บวรล้ย มันอยู่ที่หัวใจ ถ้าใจนั้นสูญไปจริง ๆ ตอนที่กิเลสพังไป
หมดไม่มีอะไรเหลือแล้ว จิตมันสูญที่ไหน บริสุทธิ นั้น

ถ้าสูญแล้วเอาอะไรมาบริสุทธิ เห็นชัด ๆ รู้ชัด ๆ นี่ สนฺทิฎฐิ
โก อันหนึ่ง ถ้าจะว่าสุดยอดก็สุดอยู่ตรงนี้ มีที่หมิ่นที่แสนที่ภพที่
ล้านของโลกธาตุนี้ก็ตามเถอะ จะไม่สนใจฟังเลย ก็รู้ได้ชัดว่าที่
หมิ่นที่แสนที่ล้านโลกธาตุนี้ก็คือโลกธาตุที่จอมปลอม เพราะ
อำนาจของกิเลสทั้งนั้น ไม่ได้จริงเหมือนธรรมชาติที่รู้ที่เห็นที่

เป็นอยู่เวลานี้เลย นั่นเอาตรงนี้ชี้ยันกัน นักปฏิบัติเท่านั้นจะรู้จะ
เห็นความจริงตามหลักธรรมพระพุทธเจ้า นอกนั้นก็ไม่ว่าท่านว่า
เรา ไม่ได้ประมาทผู้ใด มีแต่กิเลส เอาแว่นตาเข้ามาใส่ปุ๊บ
พรรณนากันไปไม่จบไม่สิ้น ทั้ง ๆ ที่ให้กิเลสเหยียบคอกอยู่นั้น
เหยียบหัวอยู่นั้นมันเอาความรู้มาจากไหน ความรู้กิเลสทั้งหมด
ไม่ใช่ความรู้ของธรรม ถ้าความรู้ของธรรมกิเลสต้องพังไม่มีอะไร
เหลือเลย

เอาให้เห็นเอาให้รู้นักปฏิบัติ ธรรมะพระพุทธเจ้าสด ๆ ร้อน ๆ
อยู่แท้ ๆ กับใจนี้ เราอยากได้ยินได้เห็นหมู่เพื่อนได้รู้ได้เห็น ตาม
หลักธรรมที่สอนมาเหล่านี้ไม่ได้สอนอย่างแบบปลอม ๆ แบบ
ปาว ๆ แบบคาดคะเนนะ นี้พูดอาจหาญพูดตามความจริงเลย
จะว่าหาญมากหรือน้อยก็ตาม พูดเต็มหัวใจเพราะรู้มาเต็มหัวใจ
สละเป็นสละตายเพราะธรรมดวงนี้ ตั้งแต่ได้เริ่มก่อนจะไปหาครู
บาอาจารย์ของเรามาแล้ว ฟังอย่างถึงใจแล้ว เอาละที่นี้จะจริง
ไหมถามเจ้าของ ต้องจริงสิ เราหาความจริงอยู่แล้ว นั่น

ตั้งแต่ขณะนั้นละที่นี้ตะลุมบอนกับอันนี้แหละ กับธรรมชาติ
ที่ว่าตายแล้วสูญนี้ พัดกันลงไปแล้วอะไรสูญ มันก็ยิ่งเห็นโทษ
ของกิเลสร้อยเปอร์เซ็นต์ ๆ ใ้อโฮ ๆ ตัวจอมปลอมตัวนี้เหรอที่มี
อำนาจครอบหัวใจโลก ครอบหัวใจหมู่สัตว์อยู่เวลานี้ ไม่มีไม่เห็น
โทษเห็นภัยเลย ทั้ง ๆ ที่เหมือนลูกฟุตบอลกลิ้งไปกลิ้งมาเพราะ
ถูกมันเตะ กลิ้งไปภพนั้นภพนี้ภพน้อยภพใหญ่เหมือนไม่มีหุมีตา
เลย ทั้ง ๆ ที่ใจดวงนั้นก็ป็นดวงรู้ แต่หาความรู้ที่จะเด็ดลอด
ออกไปจากอำนาจของมันไม่ได้เลย นี่ชิมันน่าสลดสังเวชขนาด
ไหน ความกล่อมของกิเลสความแหลมคมของกิเลสที่มันหลอก
สัตว์โลกนะ มีธรรมเท่านั้นที่จะทำลายมันได้ เปิดหน้าต่างเปิด
ความชั่วของมันให้โลกได้เห็นได้ เพราะฉะนั้นพระพุทธเจ้าอุบัติ
ขึ้นมาแต่ละองค์จึงเป็นโลกธาตุห้วนไหว จะไม่ไหวยังไง กิเลสมัน
อยู่ในโลกธาตุนี้ กิเลสไม่ไหวอะไรจะไหว กิเลสกลัวธรรมอย่าง
เดียวไม่ได้กลัวอย่างอื่น

เหน้อย เอาละหมู่เพื่อนตั้งใจประพฤตินะ อย่างนี้ละถ้าพูด
ไปแล้วมันหากเป็นเองในหัวใจดวงนี้ มันพูดธรรมดา ๆ ไม่ได้มัน

ไม่ถึงใจนี่นะ มันหากออกของมันเป็นเองผิง ๆ อยากรู้ให้เห็นนี่นะ
เหมือนกับว่านี่นะ ๆ ตาบอดอยู่หรือ อยากรู้ดูอย่างนั้นนี่นา
ทำไมไม่รู้ไม่เห็น มีอยู่ในหัวใจนี่นะ ธรรมมัชฌิมาปฏิบัติทำ มัน
มัชฌิมาทั้งกิเลส มันมีอยู่ของมันอยู่นั้นนะ มันเหมาะสมกับที่จะ
อยู่ได้มันถึงอยู่ นั่น มัชฌิมาของธรรมก็เหมาะสมที่จะปราบมัน
ได้ถึงปราบมันได้ เอาซิผลิตขึ้นมาซิ เอาจนกระทั่งถึงหลัก
มัชฌิมาในธรรมชาติคือความบริสุทธิ์ มัชฌิมาธรรมชาตินั้นนะ
ไม่มีคำว่าเอนว่าเอียง ไม่มีกาลสถานที่ อกาลิกจิต อกาลิกธรรม
คือธรรมชาติอันนี้แล ให้มันเห็นอยู่ที่ใจนักปฏิบัติเรานี่ซิ

เออละ การแสดงธรรมเหนื่อยมากแล้ว พอ

(พูดท้ายเทศน์)

เหมือนกับคลังกิเลส ๕๐ คลังนะท่านพระครูเวลาเทศน์ไป
พอเทศน์เสร็จแล้วเจ้าของจะตายก็ยังไม่รู้ ยังเอาของมันหมุนตัว
ๆ ถ้าจิตแยบก็ต้องหยุด ที่จะเทศน์ไปก็ระงับ ๆ ไปเลย มันเข้ามา
อยู่ในนี้ แสดงว่าจิตอ่อนแล้วมาถึงจุดมันสัมผัส ธาตุมันบอก ไฟ

เหลือขิ้นแล้วว้างั้น เหนื่อย วันนีเหนื่อยมากกว่าทุกวัน เหนื่อย
ตอนนี้ตอนพอรู้สึกมันเหนื่อยแล้ว ไม่เงั้นจะไปใหญ่กว่านี้ นี่พูดจะ
ว่าแบบโลก ๆ ก็ว่า มันโหมโให้กิเลส มันเป็นคู่แข่งคู่แข่งกันจริง
ๆ คู่กรรมคู่แข่งถ้าให้พูดตามแบบโลก ๆ มันถึงใจอย่างนั้นนะ

เคยได้พูดเสมอกับหมู่เพื่อน สมมุติว่ามองเห็นกิเลส กำลัง
ทำงานอะไรก็ตาม แม้กินข้าวก็ตามจะโดดผิงที่เดียวใส่กันเปรี้ยว
เลย กิเลสตายถึงจะกลับมากินข้าวใหม่ มันเคียดมันแค้น โให้
มันกล่อมเราทำลายเราไม่รู้ไม่เห็นเลย ฟาดมันลงเสียจนแหลก
ไม่มีอะไรเหลือแล้วอะไรเหมือนจิตดวงนี้ มีอะไรใหม่ในโลกทั้ง
สามแดนโลกธาตุมีอะไรเหมือนใหม่ ไม่มีอะไรเหมือนเลย นั้นนะ
เหล่านั้นมันเรื่องของกิเลสทั้งมวลนี้ มีเท่าไรมันก็เหมือนกัน ๆ
เหมือนกันหมด อันนี้ไม่ได้เหมือนอะไร นั้นฟังซิ แยกออกมาชิมัน
ต่างกันยังไง โลกุตระธรรมก็ธรรมเหยียบหัวกิเลสนั้นแหละ แปล
ออกสนุก ๆ เราแปลกันเอง **โลกุตระธรรม** แปลว่าธรรมเหนือโลก
อุตร แปลว่าสูง โลก+อุตร ธรรมที่สูงกว่าโลกหรือธรรมเหนือโลก
แปลออกมา เราแปลในภาคปฏิบัติก็ธรรมที่เหยียบหัวกิเลส ก็ว่า

งั้นสิ ก็เลสต่ำกว่าเราเราก็เหยียบหัวมันได้ ถ้าเราต่ำกว่ามันมัน
เหยียบหัวเรา อย่าลืมหัดข้อนี้นะ เดี่ยวนี้มีแต่กิเลสเหยียบหัวเรา
โลกุตรกิเลส กิเลสเหยียบหัวสัตว์โลก

ถ้าไม่เทศน์ก็เป็นห่วงหมู่เพื่อน แน่ะ มานี้ไม่ได้มาด้วยความ
สมบูรณ์อะไรของสุขภาพนะ มาด้วยความตะเกียกตะกาย
ความห่วงหมู่เพื่อน มันหากเป็นอยู่ในหลักธรรมชาติของใจนั้น
แหละ เพราะฉะนั้นเวลาทำอะไรมันไม่ได้อย่างที่เราสอนนี่ ยิ่งมัน
ก็ดมันขวางมันป็นเกลียวกันแล้ว ถ้าหากภาษาโลกแล้วมันโมโห
ว่างั้นเลย มันไม่สมเจตนาที่เทศน์สอนหมู่เพื่อนอย่างเต็มหัวใจ
ทุ่มลงทุกสิ่งทุกอย่างไม่มีอะไรเหลือเลย แล้วทำไมจึงมาแสดง
อย่างนี้ให้เห็นนี่นะ

แขกก็มาเรื่อย ๆ วันนี้ก็มีไม่มาก แต่ก็มาไม่ค่อยขาด เราก็
ต้องรับแขกอยู่เรื่อย ๆ เจ็บแวงจนจะตายจะทำไฉน ก็ฝืนกันไป
อย่างนั้น รู้อยู่อย่างนั้น ถ้าล้าฟังตามเรื่องของเจ้าของจริง ๆ แล้ว
สมมุติว่าถ้าให้เลือกเอาตามชอบใจนี้ไปนานแล้วนะ ชี้เกี่ยจอยู่ ชี้
เกี่ยจอยู่กับเรื่องธาตุเรื่องขันธ์เรื่องอะไรทั้งนั้น มันเรื่องสมมุติ

ทั้งหมด ที่เคยเป็นมาแล้วทั้งนั้นเป็นของแปลกที่ใหม่ วันไหน ๆ
ตื่นขึ้นมาเข้ามีแต่เรื่องปฏิบัติต่อธาตุต่อชั้นธ ภาธา หเว

ปญจกฺขนฺธา เราธิบดีชอบอยู่ตลอด แม้จิตจะไม่ ภาธา หเว
ปญจกฺขนฺธา ไม่ได้ยึดมั่นถือมั่นอันเป็นเรื่องของกิเลสก็ตาม
ความธิบดีชอบมันก็มีอยู่ในนั้น สลัดปลิวจะออกไปเสียไปไหนไป
เถอะ ลงตมลงโคลนนี้มันเคยลงแล้ว ความธิบดีชอบจะว่าหมด
อาศัยกับมันนี้ ว่าหมดความธิบดีชอบเท่านั้น หายยุ่งว่างั้นเสีย
มันพาให้ยุ่งเหลือเกิน

สองวันมานี้ไม่ทราบมันวิ่งมันเวียนอะไร เดินไปไหนก็จะ
ไม่ได้ ล้มลุกคลุกคลาน ลูกขึ้นยืนนั่งลงมันจะล้มเดี๋ยวนั้น หน้า
มืดบับทันที ต้องรีบนั่งเลย ไม่รีบมันจะล้มก่อน ถ้าล้มแล้วมัน
หนักมาก เรารีบนั่งเสียมันยังไม่หนัก กลัวว่าเราจะรีบทำไม่ทัน
มันนะซี ความรู้มันรู้จิตนะ พอแยะมันรู้ทันทีเลย แต่ที่นี้เรื่องของ
จิตเป็นเรื่องของจิต เรื่องของธาตุที่จะต้องปฏิบัติต่อกันนี้ซี ถ้าไม่
เร็วทันมันมันก็เอาจริง ๆ เช่น รีบนั่งไม่ทันนี้ล้ม มันยิ่งหนักนั้น

ที่ไม่บิณฑบาตนี้มันเดินไปไม่ไหว โสซัดโซเซคอยแต่จะล้ม
ถ้าไม่แน่ใจไปมันก็เอาจริง ๆ เลยไม่ไป ไปก็เมื่อขามันก้าวไม่ออก
แล้วต้องจะก้าวไปทำไมล่ะ ไม่กิน นั่น ขาไม่ก้าวก็อย่าให้ท้องมัน
ก้าวสิ อย่าให้ลื่นอย่าให้ปากมันก้าวสิ ไม่ให้มันกินเสียก็ดี นิสัย
อย่างนี้มันเคยตัดสันดานเจ้าของมา ยังมีอยู่นะ ทุกวันนี้ก็ยังมี
จะเป็นนิสัยอะไรก็แล้วแต่ แต่ก่อนมันเป็นอย่างนั้นนี่ไม่ได้คุย เรา
ทำจริง ๆ มันบิณฑบาตไม่ได้ไม่ฉัน นี่ผมเคยปฏิบัติอย่างนั้นมา
จนระลึกไม่ได้เลยว่าเราไปบิณฑบาตไม่ได้แต่เราฉันตรงไหนนี่
โน่นนะ หากไปไม่ได้ไม่เอาไม่ฉัน ถ้าไม่ได้มันจะไปของมันได้เอง
ฉันได้เองนะ มันฝึกเจ้าของ

คือในระยะนั้นก็เกี่ยวกับเรื่องความเด็ดเดี่ยวของจิต ไม่ให้
จิตอ่อนแอได้ พลิกอยู่ตลอด เป็นไข้มันไม่มียาแต่ก่อน ยิ่งไข้
มาลาเรียด้วยแล้ว ไข้โห เวลาหนาวผ้าห่มเท่าไรก็ไม่มีอุ่น เอามา
ห่มเท่าไรก็หนักเฉย ๆ ไม่เห็นอุ่นเลยนี่ เอ้า มันก็สิ้นจนกระทั่งจะ
พากฎิโคนล้มลงไปก็ให้เห็นนี่วะ ปล่อยเลย พอจากนั้นมันก็
เปลี่ยนจากหนาวมาเป็นร้อน ไข้โห เวลามันร้อนเป็นไฟไปหมด

ทั้งตัว ผ้าที่ห่มไว้ยังงៃห่มไว้อย่างนั้นเลยไม่ยอมเอาออก เปียก
หมด ใช้มาลาเรียนี่หนักมากนะ เวลาหายไปแล้วผมบนศีรษะนี้
ร่วงเกือบหมดเลยนะ ปากนี้เปื่อยหมด คือมันร้อนในมาก ผมร่วง
ไปหมดเลย ริมฝีปากนี้เปื่อยหมด อยู่หนองผิอกก็เป็น อยู่ห้วย
ทรายก็เป็น เป็นมาก ๆ ก็ไปอยู่ห้วยทรายแหละ

พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านรู้นิสัยของเรา ใครเอายาอะไรมาให้เรา
ไม่กิน เวลาเป็นโรคมันหาโรคมาจากไหน มันเกิดในกายนี้ เวลา
มันหายจะไปหาไอศถมาจากไหนนี้ เปิดไก่อสัตว์เต็มแผ่นดินเขา
ไม่เห็นมีโรงพยาบาล มีนางพยาบาลมีหมอรักษา เขายังไม่เห็น
ฉิบหายพันธุ์ เราทำไมเป็นนักปฏิบัติจะไปกลัวตายกลัวฉิบหาย
อะไรนี้วะ นั่นเป็นอย่างนั้นนะ ไม่หายมันก็ตายเท่านั้น มีเท่านั้น
จิตมันก็เด็ดอยู่ในจิตนั้น เหล่านี้มันจะอ่อนขนาดไหนจิตมันไม่
อ่อนด้วยนี้ ถ้าจิตไปอ่อนให้มันแล้วไปใหญ่ นะ เหยียบเอาเหล็ก
ไปเลยแหละ นี่ปฏิบัติตัวมาอย่างนั้นนี่นะไม่ใช่มาพูดเฉย ๆ เคย
ปฏิบัติมาแล้ว

พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านรู้นิสัยท่านมาเอง ยาเม็ดหนึ่งก็ท่านมา
เสกขึ้นนี่กล่อมใจเรา เราก็เคารพท่าน ใครเอามาให้ฉันเราไม่ฉัน
ท่านมาเอง เอ้า ๆ นี่ยา ถ้าฉันยานี้หายเลย นี่ ๆ ยื่นเข้ามาเลย
ทันที เอ้า ๆ เอาเดี๋ยวนี้มันหายเดี๋ยวนี้ละ กินแล้วมันก็ไม่หาย
ท่านก็ว่าไปอย่างนั้น ถ้าท่านเอาอะไรมาให้ก็ได้ฉันทุกทีนั่นแหละ
เพราะความเคารพท่าน มันก็ไม่ถึงกับเสียกำลังใจของเรา

ตัวอวิชชาสำคัญมากนะ แหม มันปิดไว้ให้โลกทั้งหลายว่า
ตายแล้วสูญ ๆ พิลึกจริง ๆ นะ เอามันมาฆ่าเสียهلكแล้วแล้ว
เอาเนื้อมันออกมาจ่ายตลาด นี่เนื้ออวิชชาเอาไปกินเสียซิเป็น
ยังงี้ มันถึงจะพอดี มันแล้วแต่เนื้อสัตว์ทั้งหลายมาจ่ายตลาดเต็ม
สามโลกธาตุนี้ เราไม่ได้แล้วเอาเนื้อของอวิชชามาจ่ายให้โลกได้
กินดู มีแต่มันกินโลก โลกได้กินเนื้ออวิชชาดูหน่อยซิวะ ผมพูด
จริง ๆ นะมันอาจหาญจริง ๆ นี่ ก็มันประจักษ์อยู่ที่นี่ ถึงได้ยอม
พระพุทธเจ้า ยอมจนขนาดไม่มีอะไรเหลือในชีวิตนะ เมื่อไรถึง
ไหนถึงกัน เอาเดี๋ยวนี้หรือ ตายเดี๋ยวนี้ได้เลย โน่นนะขนาดนั้นนะ
ไม่ได้มีคุณค่าอะไรเลยชีวิตจิตใจยิ่งกว่ากรรม ถ้ากรรม ใ้โห

ไม่ได้ ใครมาแต่ะไม่ได้ ถ้ามีเอาไปแกะวางั้นเลย จึงได้เห็นความ
ประเสริฐของพระพุทธเจ้าที่มาเปิดความชั่วของอวิชชาให้โลกได้
เห็น ถ้าไม่มีพระพุทธเจ้าแล้วเท่านั้นแหละ จมอยู่ด้วยกันหมดไม่
มีเวลาจะออก ไม่มีทางจะออกได้เลย นี่เราได้ยินได้ฟังขนาดนี้
แล้วมีหนทางออก ถ้าไม่นอนตายอยู่ไม่อยากจะออกเท่านั้น ความซึ่
เกี่ยวจมันมัดคอติดกับหมอนไว้ เราอยากพูดอย่างนี้อีก

เอาละเลิกกัน

(ถอดเสียงธรรมโดย www.luangta.com)

ที่มา: <https://youtu.be/Mu10phnQ1Pg>